

(Návrh)

133

ZÁKON

z 19. februára 2002

o Slovenskej akadémii vied

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Slovenská akadémia vied (ďalej len „akadémia“) je samosprávna vedecká inštitúcia Slovenskej republiky, ktorej činnosť je zameraná na rozvoj vedy, vzdelanosti, kultúry a ekonomiky.

(2) Akadémia ako rozpočtová organizácia je právnická osoba štátu¹⁾ so sídlom v Bratislave.

§ 2

Akadémia vykonáva svoju výskumnú činnosť prostredníctvom organizácií akadémie (ďalej len „organizácia“), ktoré zakladá ako verejné výskumné inštitúcie podľa osobitného predpisu.²⁾

§ 3

(1) Akadémii v rozsahu tohto zákona sa zaručuje sloboda vedeckého bádania a uverejňovania jeho výsledkov.

(2) Akadémia môže spolupracovať s vedeckými spoločnosťami zriadenými podľa osobitného predpisu³⁾ na základe zmluvy o spolupráci.

(3) Akadémia na účely reprezentácie, propagácie rozvoja vedy a rozširovania jej vedeckých poznatkov zriaďuje učennú spoločnosť ako čestný orgán akadémie, ktorého členmi sa môžu stať významní vedci, ktorí obohatili vedu v Slovenskej republike i v zahraničí. Členmi učenej spoločnosti sa môžu stať aj významní vedci zo zahraničia.

(4) Členom učenej spoločnosti patrí náhrada preukázaných výdavkov, ktoré im vznikli pri plnení úloh vyplývajúcich z účelu, na ktorý sa zriadila učenná spoločnosť, podľa osobitného predpisu.⁴⁾

---

¹⁾ § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁾ Zákon č. 243/2017 Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³⁾ Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

(5) Názov učenej spoločnosti, spôsob jej zriadenia a finančné zabezpečenie určuje štatút akadémie.

(6) Na pôde akadémie nie je povolená činnosť politických strán a politických hnutí.

§ 4

(1) Činnosť akadémie je zameraná na základný výskum vo vybraných odboroch prírodných vied, technických vied, lekárskeho výskumu, pôdohospodárskych vied, spoločenských vied a humanitných vied. Akadémia sa zúčastňuje aj na aplikovanom výskume, vývoji a inováciách.

(2) Akadémia ďalej

- a) rozpracúva a rozširuje originálne výsledky základného výskumu a podieľa sa na ich využívaní, popularizácii a prístupňovaní,
- b) zúčastňuje sa na pedagogickom procese vysokých škôl vrátane doktorandského štúdia podľa osobitného predpisu⁵⁾ a udeľuje vedecké hodnosti podľa osobitného predpisu,⁶⁾
- c) priznáva v procese ďalšieho zvyšovania kvalifikácie a hodnotenia tvorivej spôsobilosti vedeckých zamestnancov vedecko-kvalifikačné stupne podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- d) zúčastňuje sa na tvorbe a uskutočňovaní štátnej vednej a technickej politiky,
- e) podieľa sa na medzinárodnej vedecko-technickej spolupráci,
- f) spolupracuje vo výskume a vzdelávaní s vysokými školami a ostatnými rezortnými výskumnými a vzdelávacími inštitúciami a právnickými osobami z oblasti výroby a služieb,
- g) vydáva periodické a neperiodické publikácie,
- h) spolupracuje v oblasti vedy a techniky s ústrednými orgánmi štátnej správy Slovenskej republiky pri riešení koncepčných, koordinačných problémov a pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov,
- i) poskytuje expertíznu činnosť v oblasti vedy pre potreby ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky.

§ 5

(1) Akadémia je správcom rozpočtovej kapitoly štátneho rozpočtu.⁸⁾

(2) Akadémia hospodári s rozpočtovými prostriedkami štátneho rozpočtu a s mimorozpočtovými prostriedkami podľa osobitného predpisu.⁹⁾

---

⁵⁾ Napríklad § 54 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁶⁾ Zákon č. 53/1964 Zb. o udeľovaní vedeckých hodností a o Štátnej komisii pre vedecké hodnosti v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 324/1996 Z. z.

⁷⁾ Zákon č. 39/1977 Zb. o výchove nových vedeckých pracovníkov a o ďalšom zvyšovaní kvalifikácie vedeckých pracovníkov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 324/1996 Z. z.
Vyhláska Československej akadémie vied č. 55/1977 Zb. o ďalšom zvyšovaní kvalifikácie a o hodnotení tvorivej spôsobilosti vedeckých pracovníkov.

⁸⁾ § 9 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Zákon č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

DRUHÁ ČASŤ
SAMOSPRÁVA AKADEMIE A ODBORNÉ ORGÁNY AKADEMIE

§ 6
Akademická obec

(1) Akadémia vytvára akademické obce

- a) akadémie a
- b) organizácií.

(2) Akademickú obec akadémie tvoria

- a) zamestnanci všetkých organizácií, ktorí
  1. majú vysokoškolské vzdelanie najmenej druhého stupňa alebo vzdelanie získané v zahraničí, ktoré je svojím rozsahom a obsahom rovnocenné s vysokoškolským vzdelaním najmenej druhého stupňa,
  2. vykonávajú výskumno-pedagogickú činnosť alebo výskumnú, vývojovú alebo inovačnú činnosť a
  3. sú v pracovnom pomere s organizáciou v rozsahu najmenej polovice ustanoveného týždenného pracovného času a
- b) študenti študijných programov tretieho stupňa, na uskutočňovaní ktorých sa podieľajú všetky organizácie.

(3) Akademickú obec organizácie tvoria

- a) zamestnanci príslušnej organizácie, ktorí
  1. majú vysokoškolské vzdelanie najmenej druhého stupňa alebo vzdelanie získané v zahraničí, ktoré je svojím rozsahom a obsahom rovnocenné s vysokoškolským vzdelaním najmenej druhého stupňa,
  2. vykonávajú výskumno-pedagogickú činnosť alebo výskumnú, vývojovú alebo inovačnú činnosť a
  3. sú v pracovnom pomere s organizáciou v rozsahu najmenej polovice ustanoveného týždenného pracovného času a
- b) študenti študijných programov tretieho stupňa, na uskutočňovaní ktorých sa podieľa príslušná organizácia.

§ 7
Samosprávne orgány akadémie

Samosprávne orgány akadémie sú:

- a) snem akadémie,
- b) vedecká rada akadémie,
- c) predsedníctvo akadémie.

§ 8
Snem akadémie

(1) Najvyšší samosprávny orgán akadémie je snem akadémie.

(2) Snem akadémie tvoria členovia volení akademickými obcami organizácií z akademickej obce

---

akadémie spôsobom určeným v štatúte akadémie.

(3) Funkčné obdobie snemu akadémie je štyri roky.

(4) Na čele snemu akadémie je predseda snemu akadémie, ktorého volia členovia snemu akadémie spomedzi seba. Predsedu snemu akadémie zastupujú podpredsedovia snemu akadémie, ktorých volia členovia snemu akadémie z členov snemu akadémie. Počet podpredsedov snemu akadémie a rozsah ich práv a povinností určuje štatút akadémie.

(5) Snem akadémie zvoláva predseda snemu akadémie podľa potreby, najmenej však dvakrát do roka; predseda snemu akadémie zvolá zasadnutie snemu akadémie vždy, ak o to požiada najmenej pätina členov snemu akadémie alebo predsedníctvo akadémie. Ak funkcia predsedu snemu akadémie nie je obsadená, snem akadémie zvoláva podpredseda snemu akadémie.

(6) Zvolením člena snemu akadémie za člena predsedníctva akadémie zaniká jeho členstvo v sneme akadémie. Nového člena snemu akadémie zvolí akademická obec príslušnej organizácie v dopĺňujúcich voľbách uskutočnených podľa odseku 2.

(7) Snem akadémie

- a) schvaľuje štatút akadémie,
- b) schvaľuje volebný poriadok snemu akadémie a rokovací poriadok snemu akadémie,
- c) schvaľuje výročnú správu o činnosti akadémie za predchádzajúci kalendárny rok,
- d) schvaľuje zásady návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie a kontroluje ich dodržiavanie,
- e) schvaľuje zásady odmeňovania členov predsedníctva akadémie podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾
- f) schvaľuje koncepciu vednej politiky akadémie,
- g) schvaľuje podmienky a ukazovatele pravidelného hodnotenia organizácií akadémie,
- h) určuje počet podpredsedov akadémie a počet členov predsedníctva akadémie,
- i) volí kandidátov na členov predsedníctva akadémie z návrhov akademickej obce akadémie a navrhuje ich odvolanie,
- j) volí kandidáta na predsedu akadémie z členov predsedníctva akadémie najmenej dva mesiace pred skončením funkčného obdobia predsedu akadémie a navrhuje odvolanie predsedu akadémie,
- k) volí kandidátov na členov vedeckej rady akadémie z návrhov organizácií a ďalších právnických osôb uskutočňujúcich výskum a vývoj,
- l) predkladá návrh na vymenovanie alebo odvolanie predsedu akadémie ministrovi školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „minister“),
- m) schvaľuje pravidlá výberového konania na obsadzovanie miest riaditeľov organizácií a vedúcich organizačných zložiek organizácií a
- n) schvaľuje návrh predsedníctva akadémie na založenie, splynutie, zlúčenie, rozdelenie organizácie alebo jej zrušenie s likvidáciou; ak ide o organizáciu podľa § 21a ods. 11, schvaľuje aj návrh predsedníctva akadémie na zriadenie, splynutie, zlúčenie, rozdelenie alebo zrušenie organizačnej zložky takej organizácie.

(8) Predseda snemu akadémie na základe výsledkov volieb v sneme akadémie do predsedníctva

---

¹⁰⁾ Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

akadémie a do vedeckej rady akademie vymenúva a na základe uznesenia snemu akademie odvoláva členov predsedníctva akademie a členov vedeckej rady akademie.

§ 9 Vedecká rada akademie

(1) Vedecká rada akademie je samosprávny orgán akademie na riešenie vedeckých a koncepcných úloh.

(2) Predsedom vedeckej rady akademie je predseda akademie.

(3) Vedeckú radu akademie tvorí predseda akademie a ďalší členovia predsedníctva akademie.

(4) Členmi vedeckej rady akademie sú tiež zástupcovia organizácií a ďalších právnických osôb uskutočňujúcich výskum a vývoj vymenovaní predsedom snemu akademie na základe výsledkov volieb do vedeckej rady akademie v sneme akademie.

(5) Počet externých členov vedeckej rady akademie tvorí štvrtinu až tretinu z celkového počtu členov vedeckej rady akademie.

(6) Funkčné obdobie vedeckej rady akademie je štyri roky.

(7) Vedecká rada akademie

- a) vypracúva koncepciu vednej politiky akademie v súlade s koncepciou štátnej vednej a technickej politiky,
- b) volí a odvoláva podpredsedu vedeckej rady akademie; volí ho z členov vedeckej rady akademie,
- c) vyhodnocuje vedeckú činnosť akademie,
- d) udeľuje vedecké hodnosti,⁶⁾
- e) udeľuje vyznamenania a ceny akademie určené štatútom akademie,
- f) schvaľuje štatút učenej spoločnosti,
- g) vyjadruje sa o vedeckej profilácii organizácií a o výsledkoch ich vedeckej činnosti.

§ 10 Predsedníctvo akademie

(1) Výkonný samosprávny orgán akademie je predsedníctvo akademie.

(2) Predsedníctvo akademie tvorí predseda akademie, podpredsedovia akademie a ďalší členovia predsedníctva akademie vymenovaní predsedom snemu akademie na základe výsledkov volieb do predsedníctva akademie. Funkcia člena predsedníctva akademie je nezlučiteľná s funkciou riaditeľa organizácie a vedúceho organizačnej zložky organizácie.

(3) Členovia predsedníctva akademie majú zachovaný pracovný pomer vo svojich organizáciách.

(4) Funkčné obdobie predsedníctva akademie je štyri roky. Tá istá osoba môže vykonávať funkciu člena predsedníctva akademie najviac dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia.

(5) Predsedníctvo akademie

- a) koordinuje a kontroluje činnosť akademie,
- b) prerokúva návrh rozpočtu a rozdelenie rozpočtu akademie,
- c) volí kandidátov na podpredsedov akademie z členov predsedníctva akademie a navrhuje ich odvolanie,

-
- d) zabezpečuje pravidelné hodnotenie organizácií,
- e) predkladá snemu akadémie na schválenie
1. štatút akadémie a jeho zmeny,
  2. výročnú správu o činnosti akadémie a výsledky hospodárenia za predchádzajúci kalendárny rok,
  3. zásady návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie,
  4. návrh podmienok a ukazovateľov pravidelného hodnotenia organizácií,
  5. koncepciu vednej politiky akadémie,
  6. návrh na založenie, zlúčenie, splynutie, rozdelenie alebo zrušenie organizácie s likvidáciou; ak ide o organizáciu podľa § 21a ods. 11 aj návrh na zriadenie, zlúčenie, splynutie, rozdelenie alebo zrušenie organizačnej zložky organizácie,
  7. návrh pravidiel výberového konania na obsadzovanie miest riaditeľov organizácií a vedúcich organizačných zložiek organizácií,
- f) schvaľuje návrhy na vymenovanie riaditeľov organizácií, vedúcich organizačných zložiek organizácií a návrhy na ich odvolanie,
- g) schvaľuje organizačný poriadok akadémie,
- h) rozhoduje o všetkých veciach a právnych úkonoch, ktoré podľa osobitného predpisu¹³⁾ uskutočňuje akadémia ako zakladateľ organizácií, ak o nich nerozhoduje iný orgán akadémie.
- (6) Predsedníctvo akadémie zodpovedá za svoju činnosť snemu akadémie.

Predseda akadémie a zabezpečenie činnosti akadémie

§ 12

Predseda akadémie

(1) Na čele akadémie je predseda akadémie ako štatutárny orgán akadémie. Predseda akadémie koná v jej mene vo všetkých veciach okrem tých, ktoré sú týmto zákonom vyhradené iným orgánom akadémie. Predseda akadémie zodpovedá za činnosť a hospodárenie akadémie.

(2) Predsedu akadémie vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky.¹³⁾

(3) Návrh na vymenovanie a odvolanie predsedu akadémie predkladá minister prezidentovi Slovenskej republiky [§ 8 ods. 7 písm. l)].

(4) Funkčné obdobie predsedu akadémie je štyri roky. Tá istá osoba môže vykonávať funkciu predsedu akadémie najviac dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia. Ak predsedovi akadémie zanikne jeho funkcia pred uplynutím funkčného obdobia, funkčné obdobie nasledujúceho predsedu akadémie končí dňom, keď by malo uplynúť funkčné obdobie predchádzajúceho predsedu akadémie.

(5) Predseda akadémie riadi predsedníctvo akadémie.

(6) Predseda akadémie vydáva pravidlá výberového konania na obsadzovanie miest riaditeľov organizácií a vedúcich organizačných zložiek organizácií.

(7) Predseda akadémie na návrh predsedníctva akadémie vymenúva a odvoláva

---

¹³⁾ Článok 102 Ústavy Slovenskej republiky.

- a) podpredsedu akadémie,
- b) riaditeľa organizácie a
- c) vedúceho organizačnej zložky organizácie.

(8) Predseda akadémie vymenúva a odvoláva vedúceho úradu akadémie.

(9) Predseda akadémie bezodkladne po vymenovaní do funkcie určí, ktorý z podpredsedov akadémie vykonáva práva a povinnosti predsedu akadémie v celom rozsahu pre prípad

- a) neprítomnosti predsedu akadémie alebo
- b) ak funkcia predsedu akadémie nie je obsadená.

(10) Predsedu akadémie vo vymedzených oblastiach zastupujú podpredsedovia akadémie.

(11) Predseda akadémie poveruje členov predsedníctva akadémie plnením konkrétnych úloh.

(12) Zmluvu o poskytnutí prostriedkov inštitucionálnej formy podpory výskumu a vývoja organizácii^{13a)} uzatvára predseda akadémie na základe návrhu predsedníctva akadémie na rozdelenie rozpočtu akadémie, ktorý vychádza zo zásad rozdelenia rozpočtu schválených snemom akadémie a z výsledkov pravidelného hodnotenia organizácií.

(13) Predseda akadémie po prerokovaní v predsedníctve akadémie predkladá Ministerstvu financií Slovenskej republiky a Národnej rade Slovenskej republiky návrh rozpočtu akadémie, ako aj ďalšie dokumenty týkajúce sa vývoja rozpočtového hospodárenia, súhrnných účtovných výkazov, prehľadu o rozpočtových opatreniach a záverečného účtu rozpočtovej kapitoly akadémie podľa osobitného predpisu.⁹⁾

(14) Predseda akadémie zodpovedá za výkon svojej funkcie snemu akadémie a vo veciach uvedených v § 4 ods. 1 a ods. 2 písm. d) ministrom. Platové náležitosti predsedovi akadémie určuje snem akadémie podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

(15) Predseda akadémie predkladá ministrom v ním určenom termíne a rozsahu výročnú správu o činnosti akadémie za predchádzajúci kalendárny rok schválenú snemom akadémie. Minister predkladá vláde Slovenskej republiky v termíne do 31. mája výročnú správu o činnosti akadémie za predchádzajúci kalendárny rok.

(16) Predsedu akadémie môže vláda Slovenskej republiky alebo minister prizývať na rokovanie vlády Slovenskej republiky v súvislosti s prerokúvaním otázok a dokumentov z oblasti vedy a techniky.

(17) Predseda akadémie môže na návrh vedeckej rady organizácie udeliť za významné prínosy v oblasti vedy a výskumu vedeckému pracovníkovi staršiemu, ako je vek odchodu do starobného dôchodku, ktorý skončil pracovný pomer s organizáciou a ktorý naďalej aktívne vedecky pôsobí, čestný titul „emeritný vedecký pracovník“. Akadémia a organizácie umožnia emeritným vedeckým pracovníkom zúčastňovať sa na výskume a na ich iných činnostiach.

§ 13 **Úrad akadémie**

(1) Úlohy spojené s odborným, organizačným, finančným a technickým zabezpečením činnosti akadémie ako vedeckej inštitúcie a úlohy spojené s povinnosťami akadémie ako správcu rozpočtovej kapitoly a zakladateľa organizácií, ako aj úlohy patriace do pôsobnosti snemu

---

^{13a)} § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 243/2017 Z. z.

akadémie, vedeckej rady akadémie, predsedníctva akadémie a ďalších funkcionárov akadémie po organizačnej a administratívnej stránke vykonáva úrad akadémie.

(2) Na čele úradu akadémie je vedúci úradu akadémie, ktorého vymenúva a odvoláva predseda akadémie. Vedúcemu úradu akadémie určuje platové náležitosti predseda akadémie podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

(3) Organizačnú štruktúru úradu akadémie určuje a plnenie jeho úloh kontroluje predsedníctvo akadémie.

(4) Akadémia vykonáva podľa osobitného predpisu¹⁵⁾ kontrolu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu prostredníctvom kontrolného orgánu akadémie. Kontrolný orgán vymenúva predseda akadémie. Kontrolný orgán vykonáva vnútornú kontrolu akadémie, koordinuje výkon kontroly v rámci akadémie a organizácií, vybavuje sťažnosti a kontroluje plnenia opatrení na odstránenie nedostatkov zistených na základe vlastnej kontroly a ďalších kontrolných orgánov. Tým nie sú dotknuté kontrolné oprávnenia iných kontrolných orgánov, ktoré vykonávajú kontrolu podľa osobitných predpisov.¹⁶⁾

(5) Kontrolný orgán akadémie za svoju činnosť zodpovedá predsedovi akadémie.

§ 14 Štatút akadémie

(1) Štatút akadémie ako základný dokument akadémie upravuje podrobnosti o

- a) úlohách a činnostiach akadémie,
- b) vnútornej organizačnej štruktúre akadémie,
- c) postavení a činnosti orgánov akadémie,
- d) počte členov orgánov akadémie a pravidlách ich odmeňovania podľa osobitných predpisov,¹⁰⁾
- e) spôsobe vytvárania orgánov akadémie, vzniku a zániku členstva v nich,
- f) spôsobe rokovania a uznášania sa orgánov akadémie,
- g) pravidlách vydávania ďalších vnútorných predpisov akadémie a
- h) ďalších skutočnostiach podľa tohto zákona.

(2) Štatút akadémie a jeho zmeny schvaľuje snem akadémie dvojtretinovou väčšinou všetkých členov snemu akadémie.

TRETIA ČASŤ ORGANIZÁCIE

§ 15

(1) Ustanovenia § 15 až 20 sa vzťahujú na organizácie, ktoré sú štátnymi rozpočtovými organizáciami alebo štátnymi príspevkovými organizáciami; ich zriaďovateľom je akadémia. Na organizácie, ktoré sú verejnými výskumnými inštitúciami, sa vzťahuje osobitný predpis.^{16a)} Práva

---

¹⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení zákona č. 502/2001 Z. z.

¹⁶⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{16a)} Zákon č. 243/2017 Z. z.

a povinnosti akadémie ako správcu rozpočtovej kapitoly vo vzťahu k organizáciám v jej pôsobnosti, ktoré sú štátnymi rozpočtovými organizáciami alebo štátnymi príspevkovými organizáciami, upravuje osobitný predpis.¹⁷⁾

(2) Predmet činnosti a formu hospodárenia organizácie určuje zriaďovacia listina organizácie.

(3) Organizáciami akadémie sú

- a) vedecké organizácie vykonávajúce výskum (ďalej len „vedecká organizácia“),
- b) špecializované organizácie,
- c) servisné organizácie.

(4) Akadémie poskytuje

- a) príspevky príspevkovým organizáciám,
- b) organizáciám prostriedky štátneho rozpočtu na výskum a vývoj a na ostatné činnosti v súlade s osobitným predpisom⁹⁾ a so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- c) dotácie na vedecko-technické služby.^{17a)}

(5) Finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na činnosť organizácie určuje predseda akadémie na návrh predsedníctva akadémie, ktorý vychádza zo zásad rozdelenia rozpočtu schválených snemom akadémie a z výsledkov pravidelného hodnotenia organizácie.

(6) Vedecké organizácie s rozpočtovou formou hospodárenia môžu v súvislosti s plnením svojich hlavných úloh vykonávať aj podnikateľskú činnosť.¹⁸⁾

§ 16 **Vedecká organizácia**

Vedecké organizácie sú zamerané na

- a) uskutočňovanie výskumu,
- b) prispievanie k využitiu výsledkov výskumu,
- c) získavanie, spracúvanie a rozširovanie vedeckých informácií,
- d) využívanie výsledkov vlastného výskumu pri vypracúvaní posudkov, stanovísk, odporúčaní a pri šírení vedeckých poznatkov,
- e) zúčastňovanie sa na pedagogickom procese vysokých škôl vrátane doktorandského štúdia podľa osobitného predpisu,⁹⁾
- f) spoluprácu s vysokými školami a ďalšími právnickými osobami uskutočňujúcimi výskum a vývoj,
- g) uskutočňovanie medzinárodnej vedeckej a vedecko-technickej spolupráce,
- h) vykonávanie edičnej činnosti,
- i) plnenie úloh podľa osobitných predpisov.¹⁹⁾

---

¹⁷⁾ Zákon č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{17a)} § 8a zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ § 28 zákona č. 243/2017 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁹⁾ Napríklad zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

§ 17**Riaditeľ vedeckej organizácie**

(1) Štatutárny orgán vedeckej organizácie je riaditeľ.

(2) Riaditeľa vedeckej organizácie po schválení návrhu v predsedníctve akadémie vymenúva a odvoláva predseda akadémie.

(3) Riaditeľ vedeckej organizácie je povinný prerokúvať vo vedeckej rade vedeckej organizácie zameranie činnosti a organizačnú štruktúru vedeckej organizácie.

(4) Funkčné obdobie riaditeľa vedeckej organizácie je štyri roky.

§ 18**Vedecká rada vedeckej organizácie**

(1) Vedecká rada vedeckej organizácie (ďalej len „vedecká rada organizácie“) je odborný orgán vedeckej organizácie.

(2) Vedeckú radu organizácie volí akademická obec organizácie.

(3) Najmenej jednu štvrtinu a najviac jednu tretinu členov vedeckej rady organizácie tvoria zástupcovia vysokých škôl a ďalších právnických osôb uskutočňujúcich výskum a vývoj.

(4) Na čele vedeckej rady organizácie je predseda vedeckej rady organizácie, ktorého volia členovia vedeckej rady organizácie spomedzi seba.

(5) Funkčné obdobie vedeckej rady organizácie je štyri roky.

(6) Vedecká rada organizácie

- a) určuje vedeckú profiláciu vedeckej organizácie,
- b) vyjadruje sa o činnosti a organizácii vedeckej organizácie a o koncepčných otázkach,
- c) navrhuje zlúčenie, rozdelenie alebo zrušenie vedeckej organizácie, zmenu spôsobu jej financovania alebo prechod na inú formu hospodárenia,
- d) schvaľuje správu o činnosti vedeckej organizácie,
- e) navrhuje vymenovanie členov spoločných odborových komisií zriaďovaných na účely doktorandského štúdia podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

§ 19**Pracovný pomer so zamestnancami vedeckých organizácií**

(1) Pracovný pomer so zamestnancami s vysokoškolským vzdelaním vo vedeckých organizáciách sa môže dohodnúť na určitý čas, najviac na päť rokov.²¹⁾

(2) Pracovný pomer so zamestnancami, ktorí majú vedecký kvalifikačný stupeň I,²²⁾ sa uzatvára na neurčitý čas, ak sa nedohodne inak.

---

²⁰⁾ § 54 zákona č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ § 1 ods. 4 zákona č. 552/2003 Z. z. v znení zákona č. 257/2011 Z. z.

²²⁾ § 4 ods. 3 vyhlášky Československej akadémie vied č. 55/1977 Zb.

§ 20

Špecializované organizácie a servisné organizácie

(1) Špecializované organizácie a servisné organizácie vykonávajú osobitné činnosti slúžiace na plnenie úloh akadémie a poskytujú služby na zabezpečenie činnosti vedeckých organizácií.

(2) Na čele organizácií uvedených v odseku 1 je riaditeľ alebo vedúci, ktorého po schválení v predsedníctve akadémie vymenúva a odvoláva predseda akadémie.

(3) Funkčné obdobie riaditeľa alebo vedúceho špecializovanej organizácie alebo servisnej organizácie je štyri roky.

ŠTVRTÁ ČASŤ

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 21

Spoločné a prechodné ustanovenia

(1) Rada vedcov akadémie, ktorá vznikla podľa doterajších predpisov, má od 1. apríla 2002 postavenie snemu akadémie a plní úlohy podľa tohto zákona.

(2) Funkcionári, ktorí boli zvolení podľa doterajších predpisov, od 1. apríla 2002 sa považujú za zvolených podľa tohto zákona.

(3) Funkčné obdobie orgánov akadémie, ktoré vznikli podľa doterajších predpisov, sa mení na funkčné obdobie ustanovené podľa tohto zákona.

(4) Od 1. apríla 2002 sú vedecké pracoviská Slovenskej akadémie vied organizáciami, riaditelia vedeckých pracovísk Slovenskej akadémie vied riaditeľmi organizácií a vedecké rady vedeckých pracovísk Slovenskej akadémie vied sú vedeckými radami podľa tohto zákona.

(5) Predsedníctvo akadémie do 60 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona predloží na schválenie snemu akadémie návrh štatútu akadémie.

§ 21a

Transformácia organizácií na verejné výskumné inštitúcie

(1) Všetky organizácie zriadené akadémiou podľa predpisu účinného do 30. júna 2018 existujúce k 30. júnu 2018 sa od 1. júla 2018 stávajú verejnými výskumnými inštitúciami založenými podľa osobitného predpisu.²³⁾ Ich zakladateľom je akadémia.

(2) Akadémia predloží Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“)

- a) zakladaciu listinu verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1 obsahujúcu údaje podľa osobitného predpisu,²³⁾ identifikačné číslo verejnej výskumnej inštitúcie a označenie tých častí majetku verejnej výskumnej inštitúcie, ktoré budú využívať jej organizačné zložky osobitne pre každú organizačnú zložku,
- b) údaje zapisované do registra verejných výskumných inštitúcií (ďalej len „register“) a listiny zakladané do zbierky listín podľa osobitného predpisu;²³⁾ ak ide o vnútorné predpisy, akadémia ich založí do zbierky listín do 31. decembra 2018.

---

²³⁾ § 4 ods. 2 písm. a) až f) a h) zákona č. 243/2017 Z. z.

(3) Ministerstvo zapíše verejné výskumné inštitúcie podľa odseku 1 do registra od 1. júla 2018. Splnenie povinnosti podľa odseku 2 ministerstvo vyznačí v registri a o jej splnení vydá verejnej výskumnej inštitúcii podľa odseku 1 potvrdenie. Ak akadémia nesplní povinnosť podľa odseku 2 do 1. apríla 2018, ministerstvo ju vyzve na doplnenie údajov alebo listín v lehote do 31. mája 2018.

(4) Po splnení povinnosti podľa odseku 2 na verejnú výskumnú inštitúciu podľa odseku 1 od 1. júla 2018

- a) prechádza majetok, okrem archeologických nálezov podľa osobitného predpisu,²⁴⁾ ktorý je k 30. júnu 2018 vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe príslušnej organizácie, vrátane práv nadobúdateľa zmluvnej licencie, práv nadobúdateľa nútenej licencie, práv predchádzajúceho užívateľa a práv oprávneného užívateľa; ak ide o nehnuteľný majetok, tento prechádza na verejnú výskumnú inštitúciu ako prioritný majetok podľa osobitného predpisu,²⁵⁾
- b) prechádzajú práva a povinnosti zaväzujúce príslušnú organizáciu z pracovnoprávnych vzťahov a z iných právnych vzťahov zamestnancov k 30. júnu 2018,
- c) prechádzajú práva a povinnosti zaväzujúce príslušnú organizáciu z iných právnych vzťahov k 30. júnu 2018 vrátane oprávnení, ktoré vznikli podľa osobitných predpisov²⁶⁾ a
- d) prechádzajú peňažné prostriedky, s ktorými k 30. júnu 2018 hospodári príslušná organizácia v rozsahu podľa osobitného predpisu.²⁷⁾

(5) Peňažné prostriedky v rezervnom fonde a sociálnom fonde organizácie od 1. júla 2018 prechádzajú do príslušného fondu verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1.

(6) Od 1. januára 2022 prechádza na verejnú výskumnú inštitúciu podľa odseku 1 určenú akadémiou majetok, ktorý je k 31. decembru 2021 vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe akadémie a bol pred 1. januárom 2018 nadobudnutý z finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z fondov Európskej únie podľa osobitného predpisu,²⁸⁾ vrátane pozemkov, ktoré sú k 31. decembru 2021 vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe akadémie, na ktorých je tento nehnuteľný majetok umiestnený, a práv nadobúdateľa zmluvnej licencie, práv nadobúdateľa nútenej licencie, práv predchádzajúceho užívateľa a práv oprávneného užívateľa. Akadémia je povinná do 31. júla 2018 rozhodnúť o tom, ktorým verejným výskumným inštitúciám podľa odseku 1 dá tento majetok do výpožičky, a v tejto lehote s nimi uzatvoriť zmluvu o výpožičke, ak vzťah verejných výskumných inštitúcií podľa odseku 1 k tomuto majetku nemožno upraviť postupom podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z fondov Európskej únie. Takú zmluvu o výpožičke môže akadémia vypovedať len po predchádzajúcom písomnom vyjadrení príslušnej verejnej výskumnej inštitúcie;

²⁴⁾ § 2 ods. 5 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

²⁵⁾ § 31 zákona č. 243/2017 Z. z.

²⁶⁾ Napríklad § 13 zákona č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení zákona č. 100/2008 Z. z.,

§ 5 ods. 3 zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 21/2007 Z. z.,

§ 26a zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 233/2008 Z. z.

²⁷⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

§ 8 ods. 4 a 5 a § 26 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁸⁾ § 15 ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva.

ak sa verejná výskumná inštitúcia nevyjadrí do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti akadémie o vyjadrenie, platí, že verejná výskumná inštitúcia sa vyjadřila súhlasne.

(7) O majetku, právach a povinnostiach vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov a z iných právnych vzťahov zamestnancov, právach a povinnostiach vyplývajúcich z iných právnych vzťahov a o peňažných prostriedkoch, osobitne o peňažných prostriedkoch podľa odseku 5, ktoré od 1. júla 2018 prechádzajú na verejnú výskumnú inštitúciu podľa odseku 1, sa do 31. júla 2018 vyhotoví protokol medzi akadémiou a príslušnou verejnou výskumnou inštitúciou obsahujúci náležitosti podľa osobitného predpisu;²⁹⁾ ak ide o majetok podľa odseku 6, protokol sa vyhotoví do 31. januára 2022. Súčasťou protokolu sú aj listiny preukazujúce existenciu, obsah a rozsah majetku, práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov a z iných právnych vzťahov zamestnancov, práv a povinností vyplývajúcich z iných právnych vzťahov a peňažných prostriedkov.

(8) Návrh na záznam vlastníckeho práva verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1 do katastra nehnuteľností podá akadémia do 30. septembra 2018, alebo ak ide o majetok podľa odseku 6, návrh podá do 31. marca 2022; tento návrh môže podať iba akadémia. Podkladom na vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností je protokol podľa odseku 7, a ak ide o majetok podľa odseku 4, podkladom je aj zakladacia listina verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1.

(9) Na účely nadobudnutia alebo zachovania práv duševného vlastníctva sa v prospech verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1 zohľadňuje aj činnosť uskutočnená predchádzajúcim nositeľom týchto práv pred ich nadobudnutím verejnou výskumnou inštitúciou podľa odseku 1.

(10) Ak sa na účinnosť prechodu práva duševného vlastníctva voči tretím osobám vyžaduje zápis do evidencie podľa osobitného predpisu,³⁰⁾ verejná výskumná inštitúcia podľa odseku 1 je povinná podať návrh na zápis do tejto evidencie bezodkladne.

(11) Ak sa organizácie zlúčia alebo splynú do 30. júna 2018 a k 1. júlu 2018 sa zriaďuje vo verejnej výskumnej inštitúcii podľa odseku 1 organizačná zložka s rovnakým označením alebo s rovnakým predmetom činnosti ako príslušná organizácia, osoba, ktorá do zlúčenia alebo do splynutia týchto organizácií vykonáva funkciu riaditeľa organizácie sa od 1. júla 2018 stáva vedúcim organizačnej zložky verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1.

(12) Ak sa organizácie zlúčia alebo splynú do 30. júna 2018, k 1. júlu 2018 sa zriaďuje vo verejnej výskumnej inštitúcii podľa odseku 1 organizačná zložka s rovnakým označením alebo s rovnakým predmetom činnosti ako príslušná organizácia a štatút verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1 upravuje orgány organizačnej zložky s rovnakým označením alebo s rovnakou funkciou, orgány príslušnej organizácie sa od 1. júla 2018 stávajú orgánmi organizačnej zložky verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1.

(13) Ak nejde o prípad podľa odseku 11,

- a) osoba, ktorá k 30. júnu 2018 vykonáva funkciu riaditeľa príslušnej organizácie sa od 1. júla 2018 stáva riaditeľom verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1 a
- b) kolektívne orgány príslušnej organizácie sa od 1. júla 2018 stávajú kolektívnymi orgánmi verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1.

²⁹⁾ § 42 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

³⁰⁾ Napríklad § 12 zákona č. 146/2000 Z. z. o ochrane topografií polovodičových výrobkov, § 22 zákona č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon), § 12 a 21 zákona č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 18 zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach.

(14) Ak nejde o prípad podľa odseku 11, organizácia sa člení na organizačné zložky a k 1. júlu 2018 sa zriaďuje vo verejnej výskumnej inštitúcii podľa odseku 1 organizačná zložka s rovnakým označením alebo s rovnakým predmetom činnosti ako príslušná organizačná zložka,

- a) osoba, ktorá k 30. júnu 2018 vykonáva funkciu vedúceho organizačnej zložky organizácie sa od 1. júla 2018 stáva vedúcim organizačnej zložky verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1 a
- b) kolektívne orgány organizačnej zložky organizácie sa stávajú kolektívnymi orgánmi organizačnej zložky verejnej výskumnej inštitúcie podľa odseku 1.

(15) Funkčné obdobie osôb a členov orgánov podľa odsekov 11 až 14 podľa predpisov účinných do 30. júna 2018 sa dokončí podľa predpisov účinných do 30. júna 2018.

§ 21b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným dňom vyhlásenia

(1) Organizácia, ktorá do 30. júna 2018 bola štátnou rozpočtovou organizáciou a od 1. júla 2018 sa stala verejnou výskumnou inštitúciou podľa § 21a ods. 1, ale ministerstvo ju nezapísalo do registra podľa § 21a ods. 3 z dôvodu nesplnenia podmienok podľa § 21a ods. 2, sa stáva odo dňa účinnosti tohto zákona štátnou rozpočtovou organizáciou a správcom majetku Slovenskej republiky, ktorý spravovala do 30. júna 2018.

(2) Organizácia, ktorá do 30. júna 2018 bola štátnou príspevkovou organizáciou a od 1. júla 2018 sa stala verejnou výskumnou inštitúciou podľa § 21a ods. 1, ale ministerstvo ju nezapísalo do registra podľa § 21a ods. 3 z dôvodu nesplnenia podmienok podľa § 21a ods. 2, sa stáva odo dňa účinnosti tohto zákona štátnou príspevkovou organizáciou a správcom majetku Slovenskej republiky, ktorý spravovala do 30. júna 2018.

(3) Zakladacia listina organizácie uvedenej v odseku 1 alebo odseku 2 a jej ďalšie listiny, ktoré vydala akadémia podľa osobitného predpisu,^{31a)} strácajú platnosť odo dňa účinnosti tohto zákona.

(4) Akadémie najneskôr do 31. decembra 2018 zabezpečí všetky úkony potrebné na to, aby sa z organizácií podľa odsekov 1 a 2 stali verejné výskumné inštitúcie prostredníctvom založenia nových verejných výskumných inštitúcií postupom podľa osobitného predpisu.³¹⁾

§ 22

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon Slovenskej národnej rady č. 74/1963 Zb. o Slovenskej akadémii vied v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 43/1970 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 92/1977 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 7/1990 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 291/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 11/1993 Z. z. a čl. IV zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 74/1995 Z. z.

---

³¹⁾ § 3 až 5 zákona č. 243/2017 Z. z.

§ 23
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.